

Sodišče: Višje sodišče v Ljubljani

Oddelek: Civilni oddelek

ECLI: ECLI:SI:VSLJ:2005:III.CP.2463.2004

Evidenčna številka: VSL50709

Datum odločbe: 13.04.2005

Področje: IZVRŠILNO PRAVO - DAVKI

Institut: izvršba - izvršilni naslov - dolgovni seznam

Zveza: ZDavP člen 44, 44/2, 44/3, 46, 46/2, 81. ZIZ člen 17, 17/2, 17/2-3, 17, 17/2, 17/2-3.

Jedro

Ker predstavljata dolgovna seznama skladno z določbo 2. odstavka 44.

člena Zakona o davčnem postopku (ZDavP) izvršilna naslova, v tem postopku ne morejo biti upoštevne dolžnikove pritožbene navedbe o uporabi nezakonite konformne metode pri izračunu zneskov zakonskih zamudnih obresti, navedenih v teh izvršilnih naslovih, in o nepravilnem poračunavanju že poravnanih obveznosti, saj v vsebinsko pravilnost izvršilnih naslovov dolžnik z ugovorom v postopku sodne izvršbe ne more več posegati, temveč ima na voljo le še ugovore, ki preprečujejo izvršbo (55. člen ZIZ).

Res je po določbi 81. člena ZDavP prisilna izterjava iz dolžnikovega nepremičnega premoženja dovoljena le, če davkov ni bilo mogoče izterjati iz njegovih dohodkov in terjatev, niti iz njegovega premičnega premoženja, vendar pa je namen citirane zakonske določbe v

tem, da prepreči neposredno nepremičninsko izvršbo, če bi se poplačilo lahko doseglo na drug način, ne pa v tem, da v vsakem primeru (torej tudi v primeru, ko je jasno, da upnik v upravni izvršbi, ki je še v teku, glede na višino dolžnikovega davčnega dolga v primerjavi z obsegom njegovega premoženja in njegovih siceršnjih prihodkov, celotnega dolga ne bo mogel uspešno izterjati) prepreči opravo sodne izvršbe, vse do trenutka neuspešnega zaključka upravne izvršbe.

Izrek

Pritožbi se delno ugotovi in se sklep sodišča prve stopnje v izpodbijanem delu spremeni tako, da se ugovoru dolžnika delno ugotovi in se sklep o izvršbi Okrajnega sodišča v Novem mestu opr.št. In 2004/00189 z dne 1.9.2004 (poleg v na prvi stopnji razveljavljenem delu) razveljavi še:

- za znesek 692.815,00 SIT s pripadajočimi zakonskimi zamudnimi obrestmi od 31.8.2004 dalje do plačila;

- za znesek stroškov prisilne izterjave v višini 4.000,00 SIT z zakonskimi zamudnimi obrestmi od 11.3.2004 dalje do plačila ter v višini 1.000,00 SIT z zakonskimi zamudnimi obrestmi od 14.5.2004 dalje do plačila ter

- za znesek 531.000,00 SIT s pripadajočimi zakonskimi zamudnimi

obrestmi od 31.8.2004 dalje do plačila,

in se v tem delu predlog za izvršbo zavrne, medtem ko se v preostalem delu ugovor dolžnika kot neutemeljen zavrne.

V odločbi o stroških izvršilnega postopka (3. točka izreka) pa se izpodbijani sklep spremeni tako, da je dolžnik dolžan upniku povrniti izvršilne stroške v višini 13.526,53 SIT.

V ostalem se pritožba zavrne in se v izpodbijanem a nespremenjenem delu potrdi sklep sodišča prve stopnje.

Obrazložitev

Z izpodbijanim sklepom je sodišče prve stopnje ugovoru dolžnika delno ugodilo in sklep o izvršbi Okrajnega sodišča v Novem mestu opr.št. In 2004/00189 z dne 1.9.2004 razveljavilo za znesek 1.618.461,50 SIT in v obrestnem delu za zakonske zamudne obresti od zneska 23.847.550,32 SIT za čas od 1.8.2004 do 30.8.2004 in v tem delu predlog za izvršbo zavrnilo, v preostalem delu pa je ugovor dolžnika kot neutemeljen zavrnilo (1. točka izreka); medtem ko je v nadaljevanju zaradi umika predloga za izvršbo, izvršbo, dovoljeno z zgoraj navedenim sklepom, ustavilo za dne 19.8.2004 plačanih 531.000,00 SIT (2. točka izreka). V nadaljevanju je odmerilo dolžnikove izvršilne stroške na znesek 20.163.070,00 SIT (očitna pisna pomota - pravilno: 20.163,70 SIT), upnikove pa na znesek 104.058,71 SIT ter po medsebojnem pobotanju le-teh dolžniku naložilo v plačilo 83.895,00 SIT izvršilnih stroškov

upnika (3. točka izreka).

Zoper tak sklep (oziroma zoper njegov zavrnilni del) se pritožuje dolžnik. V pritožbi navaja, da dolg ne znaša toliko, kolikor skuša prikazati upnik. Upnik je namreč od glavničnih obveznosti, ki so zapadle v plačilo vsak posamezen mesec od leta 1999 dalje, zakonske zamudne obresti napačno obračunaval po konformni metodi, za katero ni imel podlage v veljavni zakonodaji, zato bi moral izračun opraviti po linearni metodi. Poleg tega upnik njegovih obveznosti ni zapiral tako, kot določa 102. člen Zakona o davčnem postopku (Ur.l. RS, št. 18/96 s spr.; ZDavP), po katerem bi moral z njegovimi plačili najprej poravnati najstarejši davčni dolg, in sicer najprej obresti in nato še samo glavnico. Upnik pa je napačno posamezna plačila upošteval tako, da je z njimi pokrival le zakonske zamudne obresti od vseh glavnih. Graja tudi zaključek prvostopnega sodišča o tem, kdaj se je predmetna izvršba začela, saj se ni mogla pričeti že z začetkom prisilne izterjave, temveč šele z izdajo sklepa o izvršbi z dne 1.9.2004. Zato je treba kot materialnopravno podlago uporabiti ZDavP, in ne ZDavP-1 (Ur.l. RS, št. 54/04 s spr.) in zato seznamov izvršilnih naslovov, ki jih je upnik predložil k predlogu za izvršbo, ni mogoče šteti za izvršilni naslov po ZDavP, po katerem je izvršilni naslov "seznam zaostalih obveznosti". Nadalje poudarja, da bi mu morala biti skladno z določbo 46. člena ZDavP dana možnost, da ugovarja pravilnosti dolgovnega seznama. Ne sprejema tudi

prvostopnega stališča, češ da naj bi bila seznama izvršilnih naslovov pravilna in popolna, saj po njegovem mnenju nista pravilno sestavljena. Še posebej pa to velja za tisti del dolgovnega seznama, ki se nanaša na članarino Obrtni zbornici Slovenije, saj glede te v dolgovnem seznamu izvršilni naslovi sploh niso navedeni. Enako pa velja tudi za stroške postopka prisilne izterjave, ki jih upnik celo neutemeljeno obrestuje. Nadalje še poudarja, da prvostopno sodišče upošteva določbo 81. člena ZDavP ne bi smelo dovoliti izvršbe za tiste obveznosti dolžnika, ki jih upnik ni predhodno poskušal izterjati z drugimi izvršilnimi sredstvi v upravni izvršbi. Ne strinja pa se tudi s prvostopno odločitvijo v 2. točki izreka izpodbijanega sklepa, v kateri je to izvršilni postopek za znesek 531.000,00 SIT ustavilo, namesto da bi pravilno tudi v tem delu ugodilo dolžnikovemu ugovoru in sklep o izvršbi razveljavilo ter predlog za izvršbo zavrnilo, saj ni sporno, da je dolžnik ta znesek poravnal dne 19.8.2004, to pa je pred začetkom tega izvršilnega postopka. Izpodbija tudi stroškovno odločitev. Končno pa še dodaja, da mu je upnik z odločbo z dne 20.10.2004, ki jo je prejel po 26.10.2004, za posamezne izmed izterjevanih obveznosti dovolil obročno odplačilo dolga, zato je bilo s to odločbo razveljavljeno potrdilo o izvršljivosti na izvršilnih naslovih, na podlagi katerih je predmetna izvršba vodena. Podan je torej ugovorni razlog po 55. členu ZIZ v zvezi s 56. členom ZIZ. Po vsem povedanem pritožbenemu sodišču predlaga, naj izpodbijani sklep tako spremeni, da predlog za

izvršbo v celoti zavrne, podporedno pa, naj ga razveljavi in zadevo vrne sodišču prve stopnje v nov postopek.

Pritožba je delno utemeljena.

Uvodoma pritožbeno sodišče ugotavlja, da se je predmetni izvršilni postopek pričel z vložitvijo izvršilnega predloga pri sodišču, to je dne 31.8.2004, zato je treba skladno z določbo 406. člena ZDavP-1 kot pravno podlago za razsojo v tej zadevi uporabiti določbe prej veljavnega ZDavP. V tem delu ima torej pritožba prav in je prvostopno sodišče kot podlago za odločitev zmotno vzelo določbe ZDavP-1, vendar pa pritožbeni razlog zmotne uporabe materialnega prava ni podan, saj so določbe ZDavP-1, na katere je sodišče oprlo svojo odločitev in ki so odločilne za odločitev o utemeljenosti dolžnikovega ugovora, po vsebini enake določbam ZDavP (primerjaj 131. člen ZDavP-1 in 44. člen ZDavP; nadalje 195. člen ZDavP-1 in 81. člen ZDavP). Res je sicer, da govori določba 44. člena ZDavP o "seznamu zapadlih obveznosti" kot izvršilnem naslovu, medtem ko je v določbi 131. člena ZDavP-1 govora o "seznamu izvršilnih naslovov", vendar pa gre kljub drugačnemu nazivu za vsebinsko povsem identični listini, za katere oba zakona predpisujeta enake obvezne sestavine, zato ne more biti dvoma, da predstavljata seznama izvršilnih naslovov, na podlagi katerih je vodena ta izvršba (kljub drugačnemu naslovu) veljavna izvršilna naslova v smislu določbe 44. člena ZDavP in posledično v smislu 3. točke 2. odstavka 17. člena Zakona o izvršbi in zavarovanju (Ur.l.

RS, št. 51/98 s spr.; ZIZ).

Ker predstavljata po povedanem dolgovna seznama v prilogi A1 in A2 izvršilna naslova, v tem postopku ne morejo biti upoštevne dolžnikove pritožbene navedbe o uporabi nezakonite konformne metode pri izračunu zneskov zakonskih zamudnih obresti, navedenih v teh izvršilnih naslovih, in o nepravilnem poračunavanju že poravnanih obveznosti, saj v vsebinsko pravilnost izvršilnih naslovov dolžnik z ugovorom v postopku sodne izvršbe ne more več posegati, temveč ima na voljo le še ugovore, ki preprečujejo izvršbo (55. člen ZIZ). Dolžnik je tako imel možnost (skladno z določbo 2. odstavka 46. člena ZDavP) ugovarjati pravilnosti dolgovnega seznama v upravnem oziroma davčnem postopku, ali je to možnost izkoristil ali ne, pa ne more biti predmet presoje v sodni izvršbi. Odpravo nepravilnosti, o katerih naj bi po njegovih zatrjevanjih v upravni izvršbi prišlo, bi moral dolžnik uveljavljati v upravnem in ne v sodnem postopku. Pritožbeno sodišče se namreč v okviru sodne izvršbe v pravilnost že opravljenega upravnega postopka ne more spuščati, saj sodna izvršba niti ne poteka po pravilih ZDavP in Zakona o upravnem postopku, marveč po pravilih ZIZ. In po slednjih je bistveno le, da vsebujeta oba predložena seznama izvršilnih naslovov (ob predpostavki njune siceršnje primernosti) klavzulo o njuni izvršljivosti, ki nastopi šele, ko je opravljen opisani upravni postopek.

V okviru sodne izvršbe pa dolžnik lahko ugovarja, da izvršilni naslov ni primeren. In v tem delu je treba pritrditi pritožbenim izvajanjem,

da dolgovni seznam z dne 6.8.2004 (priloga A1) ne predstavlja v celoti primernega izvršilnega naslova, in sicer v delu, ki se nanaša na neplačano članarino Obrtni zbornici Slovenije. Glede teh obveznosti namreč iz dolgovnega seznama ni razvidno, po katerih izvršilnih naslovih (v smislu določbe 1. odst. 44. člena ZDavP) se izterjujejo, saj so navaden le meseci nastanka obveznosti in datumi izvršljivosti. Ker torej dolgovni seznam kot sestavni del sklepa o izvršbi v tem delu ni izdelan v skladu z določbo 3. odst. 44. člena ZDavP, je prvostopna odločitev o dovolitvi izvršbe v tem delu nepravilna. Zato je bilo treba pritožbi dolžnika, kolikor izpodbija izterjevano članarino Obrtni zbornici Slovenije, to je za znesek 466.125,00 SIT in njemu pripadajočim zakonskim zamudnim obrestim v znesku 226.690,00 SIT, skupaj torej za znesek 692.815,00 SIT, ugoditi in izpodbijani sklep spremeniti tako, da se sklep o izvršbi v tem delu razveljavi ter predlog za izvršbo zavrne (3. točka 365. člena ZPP v zvezi s 15. členom ZIZ).

Utemeljeni pa so nadalje tudi pritožbeni očitki glede izterjevanih stroškov prisilne izterjave. Ne samo, da dolgovna seznama ne predstavljata primernega izvršilnega naslova za izterjavo tega dolga, temveč sporna dolgovna seznama sploh ne predstavljata izvršilnih naslovov za ta del dolga. Izvršilna naslova za ta del dolga sta namreč sklepa o prisilni izterjavi dolga z dne 11.3.2004 (pril. A11) in z dne 14.5.2004 (pril. A7), ki sta bila predlogu za izvršbo sicer

priložena, vendar pa je bila predmetna izvršba dovoljena le na podlagi spornih dolgovnih seznamov (in ne tudi na podlagi navedenih izvršilnih naslovov), zato je bilo treba tudi v tem delu pritožbi dolžnika ugoditi in izpodbijani sklep spremeniti tako, da se sklep o izvršbi razveljavi še za znesek 4.000,00 SIT s pripadajočimi zakonskimi zamudnimi obrestmi od 11.3.2004 dalje do plačila ter za znesek 1.000,00 SIT s pripadajočimi zakonskimi zamudnimi obrestmi od 14.5.2004 dalje do plačila ter v tem delu predlog za izvršbo zavrne (3. točka 365. člena ZPP v zvezi s 15. členom ZIZ).

Glede ostalih v tem izvršilnem postopku izterjevanih obveznosti pa sta po presoji pritožbenega sodišča dolgovna seznama pravilna in skladna z določbo 3. odstavka 44. člena ZDavP, zato je pritožbene očitke zoper primernost izvršilnega naslova v preostalem delu kot neutemeljene zavrnilo.

Pritožbeno sodišče tudi ni sledilo pritožbenim izvajanjem, češ da prvostopno sodišče ne bi smelo dovoliti nepremičninske izvršbe glede tistega dela davčnih obveznosti, ki jih upnik ni predhodno poskušal izterjati z drugimi izvršilnimi sredstvi v upravni izvršbi. Res je po določbi 81. člena ZDavP prisilna izterjava iz dolžnikovega nepremičnega premoženja dovoljena le, če davkov ni bilo mogoče izterjati iz njegovih dohodkov in terjatev, niti iz njegovega premičnega premoženja, vendar pa je namen citirane zakonske določbe v tem, da prepreči neposredno nepremičninsko izvršbo, če bi se poplačilo lahko doseglo na drug način, ne pa v tem, da v vsakem

primeru prepreči opravo sodne izvršbe, vse do trenutka, ko bi bila upravna izvršba neuspešno končana. In ker je bila upravna izvršba za v tej zadevi izterjevane vrste davčnih obveznosti dolžnika že pričeta in je upnik verjetno izkazal, da kljub temu, da je še vedno v teku, glede na višino dolžnikovega davčnega dolga v primerjavi z obsegom njegovega premoženja in siceršnjih prihodkov, ne bo mogla biti uspešna, še posebej ob upoštevanju dejstva, da dolžnikov davčni dolg še vedno narašča, se po oceni pritožbenega sodišča dolžnik ne more uspešno braniti z ugovori, češ da upnik zadnje mesece zapadlih obveznosti ni poskusil izterjati z drugimi izvršilnimi sredstvi. Le če bi dolžnik verjetno izkazal, da bi upnik do poplačila v doglednem času lahko prišel že v okviru upravne izvršbe, bi bile takšne njegove ugovorne navedbe lahko utemeljene. Ker pa je ravno nasprotno verjetno izkazano, da upniku ne bo ostalo drugega, kot sodna izvršba na nepremičnine, od upnika ni mogoče zahtevati, da za vsak mesečni znesek obveznosti skuša poplačilo najprej doseči z drugimi izvršilnimi sredstvi, če je jasno, da celotnega dolga z le-timi nikakor ne bo mogel izterjati.

So pa utemeljeni dolžnikovi pritožbeni očitki o tem, da je prvostopno sodišče napačno postopalo, ko je izvršbo za dne 19.8.2004 plačanih 531.000,00 SIT ustavilo, namesto da bi tudi v tem delu ugodilo dolžnikovemu ugovoru in sklep o izvršbi tudi v tem delu razveljavilo. Dejstvo je namreč, da je bil znesek nesporno plačan dne 19.8.2004, to

pa je pred dnevom začetka tega izvršilnega postopka, zato izvršba glede tega zneska ne bi smela biti dovoljena. Ker je sprememba izpodbijanega sklepa v tem delu (torej namesto ustavitve izvršbe zavrnitev predloga za izvršbo) dolžniku v korist, saj vpliva na njegov uspeh in posledično na odmero stroškov izvršilnega postopka, je pritožbeno sodišče tudi v tem delu pritožbi ugodilo in izpodbijani sklep obsegu izpodbijanja ustrezno spremenilo (3. točka 365. člena ZPP v zvezi s 15. členom ZIZ).

Pritožbeno sodišče pa ni moglo upoštevati (v pritožbi prvič uveljavljenih) pritožbenih izvajanj, ki se nanašajo na odločbo upnika z dne 20.10.2004, s katero naj bi bilo dolžniku omogočeno obročno odplačilo dela dolga, ki se izterjuje v tej izvršbi, saj pritožbeno sodišče ob preizkusu pravilnosti in zakonitosti izpodbijanega sklepa presoja le, ali je bil dolžnikov ugovor (glede na njegove v ugovoru podane ugovorne navedbe) pravilno zavrnjen ali ne. Ker pa so okoliščine, ki jih dolžnik uveljavlja v tem delu, nastopile po izvršljivosti dolgovnih seznamov in po vložnem ugovoru zoper sklep o izvršbi, pritožbeno sodišče le še dodaja, da bo moralo prvostopno sodišče (prim. 54. člen ZIZ) te dolžnikove pritožbene navedbe obravnavati kot ugovor po izteku roka v smislu 56. člena ZIZ.

Po vsem povedanem je bilo treba v preostalem delu dolžnikovo pritožbo zavrniti in v izpodbijanem a nespremenjenem delu potrditi sklep sodišča prve stopnje (2. točka 365. člena ZPP v zvezi s 15. členom ZIZ).

Glede na delno spremembo prvostopne odločbe je pritožbeno sodišče odločilo o stroških vsega postopka (2. odst. 165. člena ZPP). Pri tem je v prvostopno odločitev o stroških poseglo v toliko, kolikor je to terjal spremenjen uspeh, ki znaša 11,94% za dolžnika proti 88,06% za upnika. Dolžniku je bilo sicer na prvi stopnji priznanih 296.962,50 SIT potrebnih izvršilnih stroškov, upniku pa so bili ti odmerjeni v višini 111.639,00 SIT. Upoštevati pa je treba še potrebne pritožbene stroške dolžnika, ki znašajo 413.111,00 SIT (znesek 238.475,00 SIT predstavlja strošek sodnih taks, znesek 174.636,00 SIT pa strošek sestave pritožbe - podrobnejša specifikacija je razvidna iz stroškovnika v spisu). Celotni stroški dolžnika v zvezi s tem ugovornim postopkom tako znašajo 710.073,50SIT, pri čemer je glede na 11,94% uspeh upravičen do njihovega povračila v višini 84.782,77 SIT, medtem ko je upnik glede na njegov uspeh upravičen do povračila 98.309,30 SIT izvršilnih stroškov. Po medsebojnem pobotanju je dolžnik dolžan upniku povrniti 13.526,53 SIT izvršilnih stroškov.

Datum zadnje spremembe: 23.08.2009